

Zadanie: Witold Bednarek
Rozwiązanie: Jacek Kredenc

Na olimpiadę

Zadanie 1

Rozwiąż równanie $[x] = \frac{1}{2}x + 4$

Zadanie 2

Niech $n \geq 1$ będzie daną liczbą naturalną. Wykaż, że równanie: $[x] = \frac{n}{n+1}x$ ma dokładnie n rozwiązań

Zadanie 3

Wykaż, że dla dowolnej liczby rzeczywistej a zachodzi równość $[a] + \left[a + \frac{1}{3}\right] + \left[a + \frac{2}{3}\right] = [3a]$.

Rozwiązania

Zadanie 1.

$x=8$

Zadanie 2.

Rozwiązanie:

Niech $x = m + \alpha$, gdzie m jest liczbą całkowitą, a liczba α spełnia warunek $0 \leq \alpha < 1$

Wówczas zachodzi

$$[x] = m$$

Więc

$$m = \frac{n}{n+1}x$$

skąd

$$x = \frac{n+1}{n}m$$

Z definicji części całkowitej mamy

$$m \leq \frac{n+1}{n}m < m+1$$

Powyższą nierówność podwójną można rozbić na dwie nierówności pojedyncze

$$m \leq \frac{n+1}{n}m \text{ i } \frac{n+1}{n}m < m+1$$

Przekształćmy pierwszą nierówność:

$$m \leq \frac{n+1}{n}m$$

$$nm \leq nm + m$$

$$0 \leq m$$

A teraz drugą nierówność

$$\frac{n+1}{n}m < m+1$$

$$nm + m < mn + n$$

$$m < n$$

Z otrzymanych warunków i z warunku, że m jest liczbą całkowitą wynika, że m może być zerem lub dowolną liczbą naturalną mniejszą od n , a takich liczb jest $n-1$, co kończy dowód.

Zadanie 3

Niech $a = m + \alpha$, gdzie m jest liczbą całkowitą, a liczba α spełnia warunek $0 \leq \alpha < 1$
Rozpatrzmy trzy przypadki:

Przypadek 1

Niech

$$0 \leq a < \frac{1}{3}$$

Wówczas

$$[a] = m$$

$$\left[a + \frac{1}{3}\right] = \left[m + a + \frac{1}{3}\right] = m, \text{ bo } a + \frac{1}{3} < 1$$

$$\left[a + \frac{2}{3}\right] = \left[m + a + \frac{2}{3}\right] = m, \text{ bo } a + \frac{2}{3} < 1$$

więc

$$[a] + \left[a + \frac{1}{3}\right] + \left[a + \frac{2}{3}\right] = 3m$$

$$[3a] = [3(m + a)] = [3m + 3a] = 3m, \text{ bo } 3a < 1$$

Lewa strona równa się prawej

Przypadek 2

Niech

$$\frac{1}{3} \leq a < \frac{2}{3}$$

Wówczas

$$[a] = m$$

$$\left[a + \frac{1}{3}\right] = \left[m + a + \frac{1}{3}\right] = m, \text{ bo } \frac{2}{3} \leq a + \frac{1}{3} < 1$$

$$\left[a + \frac{2}{3}\right] = \left[m + a + \frac{2}{3}\right] = m + 1, \text{ bo } 1 \leq a + \frac{2}{3} < 1\frac{1}{3}$$

więc

$$[a] + \left[a + \frac{1}{3}\right] + \left[a + \frac{2}{3}\right] = 3m + 1$$

$$[3a] = [3(m + a)] = [3m + 3a] = 3m + 1, \text{ bo } 1 \leq 3a < 2$$

Lewa strona równa się prawej

Przypadek 3

Niech

$$\frac{2}{3} \leq a < 1$$

Wówczas

$$[a] = m$$

$$\left[a + \frac{1}{3}\right] = \left[m + a + \frac{1}{3}\right] = m + 1, \text{ bo } 1 \leq a + \frac{1}{3} < 1\frac{1}{3}$$

$$\left[a + \frac{2}{3}\right] = \left[m + a + \frac{2}{3}\right] = m + 1, \text{ bo } 1\frac{1}{3} \leq a + \frac{2}{3} < 1\frac{2}{3}$$

więc

$$[a] + \left[a + \frac{1}{3}\right] + \left[a + \frac{2}{3}\right] = 3m + 2$$

$$[3a] = [3(m + a)] = [3m + 3a] = 3m + 2, \text{ bo } 2 \leq 3a < 2\frac{1}{3}$$

Lewa strona równa się prawej